

Kirkeblad

for Løgumkloster Sogn

35

august - september - oktober - november 2021

Indholdsfortegnelse

Middelalderinventar fra Løgumkloster Kirke . . .	2
Kirken kan mere end du tror	7
Alle helgen	8
Nyt fra menighedsrådet	8
Klosteraftner	9
Fem spørgsmål til Dorthe L. Olesen	10
Børne- og familiegudstjeneste	11
Ved et sommerbryllup	12
Høstgudstjeneste	13
Koncerter	14
Kirkelige handlinger	15
Strikkegruppen	16
Ringetjeneste	17
Menighedsplejen	17
Pinsevandring	18
Tilgængelighed i kirken	19
Kong Frederik IX's klokkespil	19
Filmaftner	20
Bibelmaned	22
Jubilæumsreception	22
Kirkegårdsgrønne mænd	23
Grundlovsfest 2021	24
Babysalmesang	25
Udstillinger i Dormitoriet	26
Årsmøde i Samvirkende Menighedspleje	27
Sangaften	27
Våbenstilstandsagen	28
Adresseliste	30
Gudstjensteliste	31
Kalender	32

Alterkalk og alterstager, bispestav og bispegrave m.m.

Middelalderinventar fra Løgumkloster Kirke

Tekst: Niels T. Sterum. Foto: Povl Søndergaard.

Fra middelalderens klosterkirke er bevaret forskelligt inventar, der til dels har karakter af 'småting' i forhold til kirkens store og spektakulære genstande som f.eks. relikvieskab, korstole etc. Imidlertid har disse mindre inventardele betydning som elementer, der markerer nogle af klosterlivets mange detaljer.

Af alterudstyr er bevaret en **kalk**, som nu findes i Nr. Løgum Kirke. Den er af forgyldt sølv, er 18 cm høj og er fremstillet omkr. år 1500. Originale dele er skål, skaftknop og fod. Over og under skaftknoppen er indsat nyere skaftdele. På den sekskantede fod er en indgraveret latinsk indskrift, som meddeler, at "Peder Borg skænkede denne kalk til Guds Steds kloster [dvs. Løgum Kloster]; for denne

fromheds gerning skal hans sjæl frelles med evig hæder". I Nr. Løgum Kirke findes også en disk fra samme tid som kalken. Det er uvist, om denne disk også har tilhørt klostret. Disken er 15 cm i diameter, og den har et indgraveret cirkelkors med trepas i og mellem korsarmene.

I Løgum Kloster fandtes tidligere en **alterkalk** og en **alterdisk**, som siden 1857 er i Nationalmuseet, København. Kalken, som er fra anden halvdel af 1400-tallet, må oprindeligt have tilhørt et franciskanerkloster, fordi kalkens fod har en pånattet krucifiksgruppe, der flankeres af indgraverede afbildninger af Jomfru Maria og Frans af Assisi. En indskrift oplyser givnerne: "Jens Spend og fru Anna Eriksdatter." Jens Spend ejede i 1472 Udstrup (ved Sdr. Nissum) og i 1502 Øland (ved Thisted).

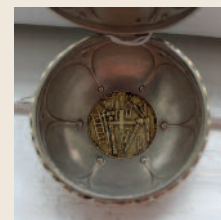
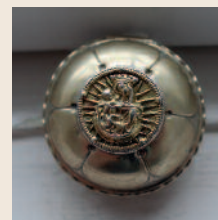
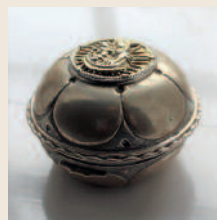
Foto Lennart Larsen, Nationalmuseet.

Det vides ikke, hvornår eller hvorfor kalken er kommet til Løgumkloster. Man kunne forestille sig, at en munk fra franciskanerklostret i Ribe bragte den til Løgumkloster, da klostret i Ribe som det sidste gråbrødrekloster i Danmark blev lukket i 1540. (En kopi af kalken findes nu i Løgumkloster).

Disken til alterbrødet er fra samme tid som kalken, 1450-1500. På randen er indgraveret et usædvanlig cirkelkors med armene sammenflettede i midten og om-bøjede i spidserne.

I Løgumkloster findes stadig en middelalderlig **oblat-æske** til opbevaring af alterbrødet. Æsken, der også er fra år 1450-1500, er af en særpræget form som en fladtrykt kugle med diameter 6,7 cm og højde 4,0 cm. I æskens låg er indsat en medaljon med diameter 2,9 cm. Medaljonen er på ydersiden smykket med en fremstilling af Jomfru Maria, som med Jesusbarnet på armen står på måneseglen.

Indersiden er prydet med lidelsesredskaberne.

Ved den middelalderlige nadvermese forvandlede alterbrødet til Kristi legeme og blev indviet af præsten.

Det indviede brød blev opbevaret i en særlig kunstfærdig udformet beholder, kaldet monstransen. Betegnelsen er afledt af det latinske ord *monstrare* i betydningen at fremvise.

Monstransen, der oftest var af ædelmetal, var indrettet med et glasparti mellem en fod og et topstykke, sådan at det indviede alterbrød (hostien) kunne fremvises ved messen. Mellem messerne blev monstransen i Løgum Kloster opbevaret i et særligt udformet aflukke, **monstransskabet**, der findes indmuret i korets nordvæg. Skabet måler 79 x 53 x 30 cm. Det er lukket med en låge, som udvendigt har tre smedede gangjern (to lange og i midten et kort), som ender i stiliserede blomster. I midten tillige en øsken.

Lågen er grønmalet, og gangjern samt smedejernsskinner langs over- og underkant er sølvfarvede. Den udvendige staffering stammer fra 1923. Inden for lågen er et smedejernsgitter med gennemstukne stænger og med nøglebeslag. På lågens inderside er der rester af et maleri, forestillende en stående mand med glorie og med armene lagt over kors på brystet. Det er Kristus som smertensmand. Maleriet har blå baggrund og er indrammet med en rød kant, hvorpå er malet blå rosetter. Denne indvendige bemaling er original fra et ubestemt tidsrum i middelalderen. En stor reparation af lågens træværk ses i form af en indsat umalet, lys firkant. Skabet indeholder i dag et krucifiks fra 1920'erne. Skabet har paralleller i flere sønderjyske kirker (Rinkenæs, Sønderborg, Nybøl).

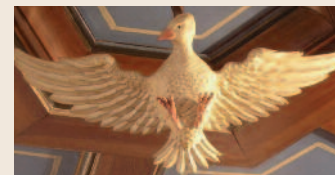
En mulig rest af en alterprydelse er en **'helligåndsdue'**, som tidligere fandtes i Løgumkloster. Den er nu i Grindsted Kirke, hvor den svæver under prædikestolens lydhimmel. Duen, der er skåret i egetræ, har et vingefang på 46 cm. Duens 'flugt' til Grindsted må sikkert forklares med, at arkitekt Harald Lønborg-Jensen, som i 1922-23 var beskæftiget med restaurering samtidigt i Løgumkloster og Grindsted kirker, har foranlediget duen overført fra den ene kirke til den anden, måske med kirkemyndighedernes accept. Man har ment, at duen oprindeligt kom fra den altertavle i Jerne ved Esbjerg, som efter en meget omfattende restaurering findes på højaltret i Løgumkloster siden 1925. Men det er forkert. Duen er dokumenteret til stede i Løgumkloster i 1909, hvor den svævede over døbefonten. Desuden er den alt for stor til en plads i Jerne/Løgumkloster-tavlen. Størrelsen og en påfaldende lighed med en helligåndsdue i den berømte

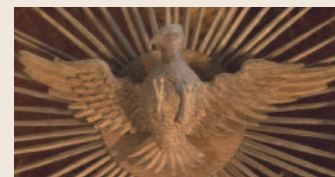
Løgumkloster. Foto Kristian Hude 1909.

Løgumkloster. Foto Kristian Hude 1909.

Grindsted. Foto Jens Bruun 2005.

Slesvig. Foto Wikimedia ©Jürgens.mi 2014.

Hans Brüggemann-altertavle fra Bordesholm (nu i Slesvig Domkirke) fører til en formodning om, at duen har hørt til en Løgumkloster-altertavle tilvirket i Hans Brüggemanns værksted omtrent samtidig med Bordesholm-tavlen fra 1514-1521. Formodningen bestyrkes, når korstolene i Bordesholm og Løgumkloster tages i betragtning. Begge steder findes korstole med våbenskjolde for hertug Frederik af Gottorp (senere kong Frederik I af Danmark) og hans første hustru Anna. Begge steder var stolene antagelig gavede fra hertugparret. Hertug Frederik skænkede desuden den omtalte Brüggemann-tavle til klosterkirken i Bordesholm. Det er da vel muligt, at hertugen også skænkede en Brüggemann-tavle til klosterkirken i Løgum. Begge klostre var i 1490 kommet under hertug Frederiks overhøjhed, og selv om hertugen havde udset sig Bordesholm som sin gravkirke og derfor begavede den i særlig grad, har han sikkert også betænkt Løgum i rimelig grad.

Siden 1857 opbevarer Nationalmuseet i København et **topstykke til en bispestav** fra Løgumkloster. Topstykket er af elfenben, ca. 20 cm høj, fremstillet i anden halvdel af 1200-tallet. Muligvis fremstillet i Rhin-området, men en dansk tilvirkning er også mulig. Det er et fornemt stykke kunsthåndværk, hvor krumningen omslutter gennembrudt bladrankeværk, der indrammer en siddende biskop. På forsiden ses han med stav i den ene hånd og den anden hånd løftet til velsignelse. På bagsiden dækkes hans ryg næsten af rankeværket. Bevarede farvespor viser biskoppens klædning kantet med guld, messehagelens ryg har røde farvespor, bladrankekerne har spor af guld.

Ved kirkens indgang fra nord er der et vindfang, som til dels er dannet af **fire dørfloje fra senmiddelalderen**, omkr. år 1500. Dørene, der er omkr. 2,75 m høje, har i hver fløj foroven en stor åbning med jerngitter af firkanterede stænger stukket gennem hinanden. Forneden har hver fløj fire fyldninger smyk-

ket med såkaldt foldeværk, dannet af skiftevis indskårne hulninger og fremspringende stave, en lodret ornamentik der minder om folder i stof. Dørene er flankeret af tilhørende profilerede søjler. Dørenes oprindelige sted er ukendt. Det nuværende vindfang blev etableret under restaureringen i 1920'erne.

Før denne tid var dørene anbragt mellem korstole som led i en afskærmning af rum under pulpituret ved kirkens nord- og sydgavle (pulpituret ved sydgavlen blev fjernet i 1920'erne, mens pulpituret ved nordgavlen stadig findes, nu i udbygget stand med udbygget orgel fra 2015).

Øverst i kirkens spir, der stammer fra 1920'erne, hænger en **klokke** fra senmiddelalderen. En plattysk indskrift på klokken tidsfæster den: "[År] 1492 efter Guds byrd [dvs. Jesu fødsel] blev jeg støbt. Abbed Nicolaus S[?]oer gav denne sejer [dvs. timeslagsklokke]." Abbed Nikolaus (i embede 1480-1493) var en fremtrædende person, medlem af Rigsrådet. Klokken fungerer stadig som timeslagsklokke.

En nu forsvundet **tavle med indskrift** om fem bisper begravet i koret eksisterede i 1500-tallet. Fire af biskopperne var fra Ribe: Omer (+1204), Oluf (+1214), Gunnar (+1249) og Esger (+1273); den femte var Niels fra Børglum (+1297 eller 1298). Indskriften gav nøjagtig besked om bispegravens placering omkring højaltret.

Den latinske indskrift lyder oversat til dansk:

*Dette ædle hus blev ophøjet gennem mange ting,
for huset, som af alle kaldes Guds sted,
fryder sig over at have ligene af fem bisper,
hvis navne sandelig er i livets bog.
Den første var Omer, verdenspryd, indbegrebet af visdom,
glorværdig blandt bisperne og efterligner af den store Onias.*)
Ædel og fremragende efter ham kom Oluf,
han søgte tienden, som han hidtil ikke kunne få.
Ham fulgte Gunnar den vise, der elskede freden,
en pryd blandt præster, og en fredsmægler i alle forhold.
Derefter kom Esger, som gjorde mange ædle,
han velsignede sin kirke gennem mange gaver.
Til disse føjedes Børglums bisp Niels,
han blev lykkeligt begravet her som den femte i tal.
Lad kirkefyrsterne lære gennem dem, som er lagt her i klostret.
De skal ikke søge viden om det højeste, men følge Kristi bud.
De er trygge nu, men vil være til føde for ormene.
Hvis nogen ønsker at kende hver af disse mænds grave,
viser nedenstående vers deres plads.
Midterst af tre ligger Esger jordet,
til højre hviler forstanderen Oluf,
til venstre ligger Niels fra Børglum.
Gunnar ligger ved alterets højre, den hulde Omer
ved dets venstre side. Således sker alt ved hins kunst,
som fører os til himmelens borg.*

**) 2. Makkabæerbog 3,1; 4,2; 15,12*

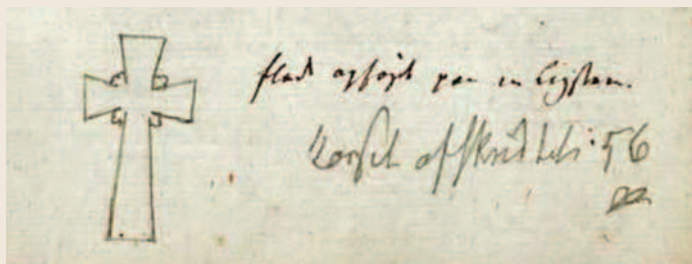
Foruden de fem bispegrave har kirken i middelalderen sikkert rummet et stort antal grave. Men mærkværdigvis er kun ganske få dokumenteret. I 1913 stødte man i søndre korsarm på ”6 godt vedligeholdte Menneskeskeletter” (Avisnotits Hejmdal 29.11.1913), og i 1914 fandt man i koret en middelalderliggravsten (avisnotitser Apenrader Tageblad 19.5.1914; Tondersche Zeitung 18.5.1914; Hejmdal 20.5.1914).

I 1829 blev korset på en gravsten tegnet af professor Niels Høyen, som var på besøg i kirken. Han noterede i sin lommebog ved siden af tegningen: ”fladt ophøjet på en Ligsten” (Nationalmuseets arkiv). Desværre noterede han ikke, hvor i kirken gravstenen fandtes. Stenen har sikkert sammenhæng med et rygte, som verserede i 1700-tallet.

Rygtet fortalte om en grav med en stor skat af guld og sølv. ”Lige for Alteret ligger en fiirkantet Steen, af Skikkelse som en Liigsten med et udhugget Kors paa, uden nogen Indskrift, hvorunder man troer en Abbed at ligge begravet. Ved engang at aabne denne Grav, fandtes deri nogle Urner med Leer og Aske” (E. Pontoppidan, Den danske Atlas, 1781). Gravens indhold skuffede; ”urnerne” forstås i dag som ’gravpotter’, der med røgelse og antændt trækul er blevet nedsat i graven. Denne grav ”lige for Alteret” er nok identisk med biskop Esgers grav.

Tak til Ebbe Nyborg for hjælp med dateringer.

*Litteratur:
Danmarks Kirker, bd. 21
(Tønder Amt),
s. 1050-1130.
København 1957.*

Kirken kan mere end du tror

Hvis du har lyst til at se og opleve, hvad kirken mere kan end gudstjenester, bryllupper og begravelser, så kom til 'Åben kirke' **lørdag den 11. september 2021 fra kl. 11.00-15.00.**

Der vil være alt fra hyggehjørne for de små, smagsprøver, forskellige aktiviteter man kan deltage i og meget meget mere, som vi løfter sløret for efter sommerferien.

Så hold øje med vores Facebook side: Løgumkloster kirke eller vores hjemmeside: www.loegumkloster-kirke.dk

Alle helgen

Søndag den 7. nov.

Det er en fin tradition sidst på året at mødes til Alle helgens gudstjeneste.

I gudstjenesten oplæses navnene på alle døde i sognet siden sidste Alle helgen. Også i år vil der blive sendt breve ud til pårørende, som har mistet i årets løb i Løgumkloster sogn.

Når navnene er oplæst, bedes en bøn, f.eks. af den danske salmedigter K. L. Aastrup.

”Da takker vi for livet, vor Fader, og vi tror: de døde du har givet en fremtid i dit ord.”
(DDS 549)

Alle helgens søndagsgudstjeneste er i år den 7. november kl. 10.30. Og alle er meget velkomne til kirkekaffe i Glasgangen efter gudstjenesten.

Sten Haarløv

Nyt fra Løgumkloster Menighedsråd

Covid 19-situationen har også i foråret 2021 forhindret mange planlagte arrangementer, men nu er vi heldigvis i gang. Gudstjenesterne begynder at ligne sig selv, bortset fra afstandskrav, mundbind og sprit, men vi må synge – og det er dejligt! Menighedsrådsmøderne er også blevet fysiske møder igen, det er godt, for kommunikation via skærm er på ingen måde optimalt, heller ikke i denne sammenhæng. I det frivillige arbejde forsø-

ger man fortsat det muliges kunst – og også her må det nu lysne, efterhånden som de fleste ældre medborgere er blevet vaccineret, og tingene langsomt normaliseres.

Menighedsrådet overvejer mulighederne for nogle justeringer af orglet, som blev foreslået i forbindelse med ibrugtagningen efter renoveringen i 2015.

Der arbejdes fortsat med logo, hjemmeside og kommunikation.

Der planlægges en genåbningsfejring i forbindelse med høstgudstjenesten.

I 2023 kan Løgum Kloster fejre 850 års jubilæum. Der er blevet nedsat et udvalg, som efter sommerferien går i gang med at drøfte ideer til fejringen i samarbejde med resten af byens foreninger og organisationer.

*På menighedsrådets vegne
Elsemarie Dam-Jensen*

Fællesfoto af det nye menighedsråd, medarbejder-repræsentant Dennis Christoffer Bang Fick samt præsterne Sten Haarløv og Heine Holmgaard.

Klosteraften

Onsdag den 29. september kl. 19.30 i Dormitoriet

Ved Christian Hjortkjær, ph.d. og højskolelærer på Silkeborg Højskole

Fra forbudskultur til påbuds-kultur – Hvorfor den nye moral gør de unge psykisk syge

I dag er der meget få ting, som de unge ikke må – men der er utrolig mange ting, de

skal. De skal få sig en uddannelse, leve sundt, leve længe, leve lykkeligt, og så skal de først og fremmest være begejstrede og huske at nyde det.

Det betyder, at hvad der var 68'ernes frisættelsesprojekt, er blevet den nye generations udmattende krav, et ideal der ikke er selvvalgt, og

som derfor afføder skam og utilstrækkelighedsfølelser. Men betyder det, at vi har tabt en hel generation til psykiske sygdomme? Eller er der håb at hente i den mest pligttopfyldende ungdom i lang tid?

Christian Hjortkjær har bl.a. udgivet den meget roste bog, *Utilstrækkelig*, 2020

Klosteraften

Tirsdag den 26. oktober kl. 19.30 i Klosterkirken

Grundtvig og kvinderne – en sang- og fortælleaften om Grundtvigs liv og tanker

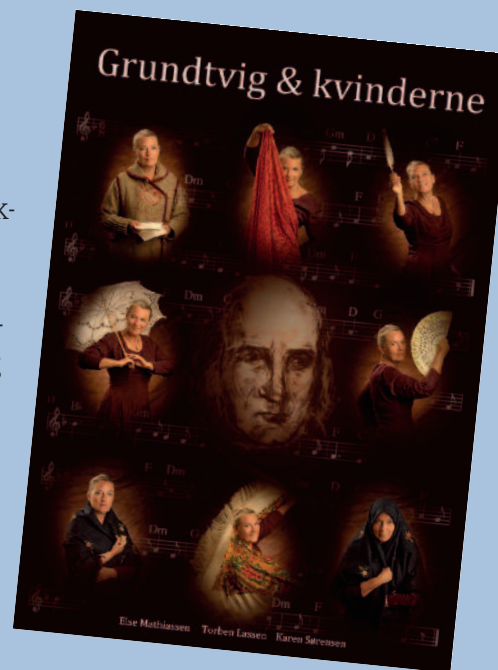
I Grundtvig og kvinderne giver foredragsholder og danser, Else Mathiassen, trompetist Torben Lassen og pianist Karen Sørensen en livsbekræftende og anderledes fortælling om Grundtvigs liv og tanker – set gennem de kvinder, der præ-

gede hans syn på bl.a. menneske- og skolelivet.

En anmelder skrev: Det er en forestilling, der på betagende vis, og med både vid og humor, hvirvler dig ind i de turbulente grundtvigske bølgegange. I Else Mathiasens fremstillinger af kvinderne omkring Grundtvig, træder nuancere og dybden i såvel Grundtvigs liv og per-

sonlighed som hans tænkning frem i lyset.

Else Mathiassen er initiativtager til Teatret Bag Havet og kursusleder på Fortælle Akademiet, Højskolen Mors. Tidligere forstander på Vestjyllands Højskole (2002-2018).

FEM SPØRGSMÅL til Dorthe L. Olesen

Hvilken rolle spillede kirken i din opvækst?

Vi har ikke gået meget i kirke, men kom der ved høj-tider og familiebegivenheder, og jeg er både døbt og konfirmeret. Min far sad i en periode selv i menighedsrådet i Lemvig.

Er der et særligt område inden for menighedsrådets indsatsområder, som du gerne vil fremme og hvorfor?

Jeg brænder især for børne- og ungeområdet, da jeg synes, det er vigtigt, at vi søger for, at kirken har tilbud til alle aldre. Min erfaring er også, at hvis vi får børnene og de unge i kirke, følger deres familier også ofte med.

Hvordan ser du folkekirkens betydning for lokalsamfundet?

Jeg synes, det er af stor betydning, at vi har kirken som samlingssted, hvor alle er velkomne, uanset om man kommer ofte eller sjældent. Kirken har - ikke mindst i landdistrikterne - en stor betydning for det omkringliggende samfund.

Et samarbejde på tværs mellem forskellige interessegrupper kan bidrage til en positiv udvikling i lokalsamfundet, så det er noget, jeg er ret optaget af.

Hvorfor er du gået ind i menighedsrådsarbejdet?

Helt konkret blev jeg opfordret til det. Tanken havde

dog selv strejft mig, da jeg har flere i min vennekreds, der sidder i menighedsråd her i det sønderjyske, og jeg synes, det er et både spændende og vigtigt arbejde.

Hvad sætter du pris på i en gudstjeneste?

Først og fremmest sætter jeg stor pris på prædikenen, som jeg altid synes giver stof til eftertanke, og også den ro, det giver at opholde sig i kirkens rum. Jeg er en lidt urolig sjæl af natur, så det bare at være til stede, lytte og tage imod er rent mindfulness for mig. Dernæst elsker jeg at synge, så det er en stor fornøjelse, at vi igen må synge med på salmerne i kirken.

Børne- og familiegudstjeneste

Tirsdag d 18. maj afholdt vi årets første børne/familiegudstjeneste i Løgumkloster kirke

Temaet var pinse, og vi fik fortalt om Helligånden og fejret kirkens fødselsdag med både balloner, sang og en kæmpe gave, som de fremmødte børn hjalp med at pakke op. Vi sluttede arrangementet med lækre sandwich i glasgangen, hyggesnak store og små i mellem og leg med sæbebobler udenfor. Det var skønt endelig at få lov at arrangere en

begivenhed som denne i kirken igen - og alt taget i betragtning var der et flot fremmøde.

Der blev i øvrigt sunget nye børnevenlige salmer, som vi glæder os til at gentage de næste gange, vi ses.

Apropos dette: sæt allerede nu kryds i kalenderen tirsdag d 12.10 og tirsdag d 16.11, hvor vi igen afholder børne/familiegudstjeneste i Løgumkloster Kirke. Alle er hjertelig velkomne!

Ved et sommerbryllup i Løgumkloster kirke

*Kun kærlighed
kan redde os
Elsk!*

sa stemmen

Orla Bundgård Povlsen

Kære brudepar

Tillykke!

I dag bliver I mand og kone. Det bliver officielt nu. Jeres forhold får en juridisk ramme og basis.

Men ægteskabet er mere end det. I afgiver et løfte til hinanden. Det løfte er ikke nyt. For – det hedder jo i ritualet – ”I har forud lovet hinanden at ville leve sammen i ægteskab” – og I gentager nu dette løfte om at være mand og kone, nu også højlydt og officielt.

Løftet er efter min mening helt centralt i ægteskabet. I lover i dag over for Gud og os alle, at I vil bygge videre på den kærlighed, som allerede binder jer til hinanden. Løftet giver både frihed og ansvar.

Frihed – for I er nu fri for at skulle ud og finde kærligheden. For I har jo fundet kærligheden – eller den fandt jer, nemlig dagen, da I mødte hinanden.

Ansvar – fordi I i dag erklærer, at I vil gøre, hvad I kan, for at passe på kærligheden og give den de bedst mulige betingelser.

Det ansvar følger helt af sig selv. Som den franske forfatter Saint-Exupéry træffende siger det i sit lille berømte eventyr, Den lille prins, udsendt under 2. Verdenskrig: ”Du bliver for altid ansvarlig for dét, som du har gjort tamt. Du er ansvarlig for din rose”.

Når I nu om lidt lover at ville elske og ære, så er det, fordi I står ved det ansvar, det er at knytte sig så tæt til et andet menneske.

Kærligheden kan godt leve med periodevise spektakler og skændelser. Skilsmisse-

Jødebruden, 1635, Rembrandt van Rijn

procenten i dag er høj, fordi folk opgiver efter det første skænderi. Det er lidt for slapt!

Dronning Margrethe brugte engang et billede om de uundgåelige trakasserier, der altid indfinder sig i ægteskabet. Hun sagde: ”Ethvert ægteskab har sin opvask – og man skal ikke lade den stå for længe!”

Et godt råd! Få opvasken til side!

Man lover ikke, at man altid vil have de rette følelser,

men man lover, at man tager ”viljen med ind i ægteskabet” (M. Wold), så man ikke bare smutter, når det ikke længere er sjovt. Eller hopper hurtigt videre til ”næste kærlighed”.

Og det er netop det, som kendetegner kærligheden i modsætning til forelskelsen. Kærligheden er robust. Den tager hele pakken – det er det, I lover hinanden i velsesritualet - både de onde og de gode dage, indtil døden skiller jer. Løftet er en

ramme om og vil beskytte jeres kærlighed.

Det kristne budskab føjer noget tredje til, Guds kærlighed, som er indbegrebet af, hvad kærlighed er i sin kerne: Paulus siger om Guds kærlighed, at den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt (1. Korinterbrev, kap. 13).

Den Guds kærlighed er ideallet for al menneskelig kærlighed. Og et af dens kendetegn er tilgivelsen.

Den tilgiver både sine venner og sine fjender: Jesus sagde det sådan engang: - Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer. For Gud lader solen skinne både på de gode og på de onde, og han lader det regne både på dem, der gør det, Gud vil have og på dem, der ikke gør det (Mat. 5, 44ff).

Den kærlighed skal vi have for øje livet igennem! Også som et pejlemærke i vores eget/indbyrdes liv: som vi også hørte det i ritualet for

lidt siden: "Hvis I gør noget forkert mod hinanden, skal I tilgive og bære over med hinanden. Ligesom Kristus tilgav jer, (sådan) skal også I tilgive hinanden." (Kol. 3, 13ff, Bibelen 2020).

Guds kærlighed er forskelsløs, den tilsiges alle, der vil høre og tage imod den. At være i dette forhold til Gud skal give os livsmod og håb, i vores eget og i hinandens liv.

Jeg vil ønske for jer, at I må holde sammen i medgang og i modgang og holde ud.

Og så i øvrigt lystigt give jeres kærligheden i vold, så I lever ud af den kærlighed og oplever den salige frihed, det er at kaste sig ud i tilværelsens rige muligheder, sammen og hver for sig. Med ansvar for hinanden.

Til lykke med alt det, I har fået givet, og alt det, I har foran jer i jeres fælles liv.

AMEN

Sten Haarløv

Høstgudstjeneste

Høstgudstjenesten søndag den 3. oktober kl. 10.30 er en tak for årets høst, og også denne gang synger vi kendte høstsalmer.

Høstgudstjenesten er således en god anledning til at takke Gud med sang

*"for alt, hvad han har givet,
for hvad han vokse lod i vang,
for ordet og for livet."*

(DDS 729, vers 5)

Høstgudstjenester for børn

29. september kl. 9.00

Private dagplejer og Danske Børnehave

30. september kl. 9.00

Kommunale dagplejer

1. oktober kl. 9.30

Markledets Børnehave og Naturbørnehaven

1. oktober kl. 10.30

Danske Børnehave

Konserter

Torsdag den 2. sept.
kl. 19.30

Gjermund Larsen Trio
Arr: folkBALTICA
Entré

Fredag den 17. sept.
kl. 17.30

Udvidet aftensang
Koret "Øre-Sound"

Søndag den 26. sept.
kl. 15.00

Aarhus Strygerensemble
Fri entré

Søndag den 10. oktober
kl. 16.00

Marie Stockmarr Becker,
bratsch
Ilaria Macedonio, cembalo
Johann Sebastian Bachs
Gambesonater
Fri entré

Torsdag den 14. oktober
kl. 20.00

Maurice Duruflé: Requiem
Arrangør: Sønderjyllands
Symfoniorkester
Entré

Torsdag den 28. oktober
kl. 19.30

Duoen "ME AND MARIA"
En fortællekoncert
Sange der tænder lys i
mørket - koncert med
musikerne fra "Lys på
den lukkede"
Arr. Bedre Psykiatri
Aabenra-Tønder
Fri entré

Lørdag den 30. oktober
kl. 15.00

Bach-koncert
Poul Skjølstrup Larsen, orgel
Fri entré

*Marie Stockmarr Becker og
Ilaria Macedonio*

Kirkelige handlinger

Dåb

Anmeldes til sognepræsten senest 4 uger før dåben. Barnet navngives til kommunen forud for dåben. Barnets fødsel-/navneattest, forældres dåbsattester og eventuel vielsesattest medbringes. Navne og adresser på 2-5 faddere oplyses i forbindelse med dåbssamtalen med sognepræsten. For at være fadder skal man være døbt og mindst 13 år gammel.

Vielser

Aftales med sognepræsten i god tid inden vielsen skal foregå. Der medbringes dåbsattest og en prøvelsesattest, udstedt af kommunen tidligst 4 måneder før vielsen, som afleveres til sognepræsten sammen med navne og adresser på to vidner. Kirketjener kontaktes med hensyn til pyntning og det praktiske i kirken.

Begravelser/bisættelser

Dødsfald anmeldes til sognepræsten i det sogn, hvor af-

døde havde bopæl. Begravelsesbehandlingen og tidspunktet aftales med sognepræsten på begravelsesstedet. Dåbs- og vielsesattest anvendes til udfærdigelse af dødsanmeldelse. Kirketjener og kirkegårdsleder kontaktes med hensyn til ringning og det praktiske i kirken og på kirkegården.

Fotografering/ videoptagelse

Menighedsrådet har besluttet, at det ved dåb kan ske før eller efter gudstjenesten, og ved vielse ved ind- og udgang.

Kirkebil

Til alle ældre og dårligt gående. Man ringer selv til Agerkov Taxi tlf. 74 83 36 40 senest dagen før.

Aftensang i kirken

Hverdage kl. 17.30.

Ledes af repræsentant fra:

Mandag: Byen

Tirsdag: Højskolen

Torsdag: Refugiet

Fredag: IM/LM

Lørdag: Menighedsrådet

Onsdag - altergang

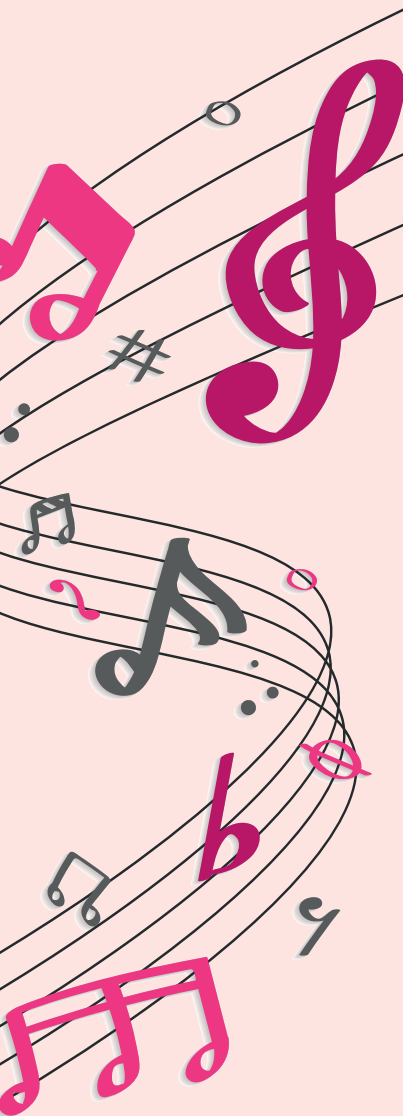
1. onsdag: Sognepræsten

2. onsdag: Sognepræsten

3. onsdag: Folkekirkens
Uddannelses- og Viden-
center (FUV)

4. onsdag: FUV

5. onsdag: Sognepræsten

Strikkegruppen laver ikke kun dåbsklude

Ved søndagens højmesse den 24. september 2017, blev Løgumklosters menighed introduceret for kirkens nye tiltag, dåbsklude.

4 mønstre var blevet udvalgt. Ideen med dåbsklude er startet af sogne -og hospicepræsten AnnMaj Lorenzen. Alle dåbsklude bærer kristne symboler og dåbsfor-

ældrene vælger selv, hvilket et af de 4, de ønsker. Når barnet bliver døbt, tørres hovedet/håret med den udvalgte klud, og barnet får det med hjem til evigt minde.

Dåbskludene er blevet taget rigtig godt imod, en ny opfyldning er sat i produktion, og over 200 dåbsklude er nu produceret af kirkens strikkegruppe.

Strikkegruppen, som pt. består af 15 damer, mødes hver anden torsdag, dog undtaget juli måned, hvor der holdes ferie fra strikkepindene. Gruppen strikker meget mere og andet end dåbsklude og vi har nu valgt at kalde gruppen ” Strik med mening”. Der strikkes alt fra babytrøjer, benvarmer, handsker, trøjer, hynder, som de hjemløse kan bruge i de kølige dage mm.

Meget af garnet er

garn, som er sponsoreret, i 2020 modtog gruppen 1000,- fra Y's Men's Club Løgumkloster – som et tilskud til materiale.

Alt, hvad gruppen producerer, går videre til Kirkens Korshær, der er kendt for at arbejde til fordel for samfundets mest marginaliserede og udstødte grupper, som blandt andet narkomaner, psykisk syge og hjemløse. Sognepræst Ian Ørtenblad, Døstrup, er kontaktleddet og sørger for, at alt bliver afleveret. Noget af det går også til Kirkens Korhærs tivolibod, som er kun åben i december måned.

Strikkegruppen holder til i konfirmandstuen, torsdage i lige uger fra kl. 14.00 – ca. 16./16.30. Der hygges, snakkes, pjattes og i juni måned afslutter vi altid med en lille sommertur, og til jul med en lille frokost, hvor sognepræsten bliver inviteret til at fortælle historie.

Der bliver lagt stor vægt på den sociale hygge og hjemmebakning, som går på skift, er der nogen, der synes, det kunne være hyggeligt at være en del af dette, er alle velkomne.

*Britta Larsen
tlf. 22 25 25 81*

Ringetjeneste

Ring til en ven...

Corona har i længere tid lukket Danmark ned, og selvom det pt. ser ud til at lysne, sidder mange stadigvæk alene og savner de vante fællesskaber og et socialt liv.

Løgumkloster Kirkes Besøgstjeneste har derfor udvidet med en 'ringetjeneste', hvor du kan få en telefonven.

Kunne du tænke dig at være telefon-ven for en anden person og ringe regelmæssigt, f.eks. en gang ugentligt?
Kunne du tænke dig at blive ringet op af en telefon-ven?

Kontakt:

Gunnar Nørby: 22 82 04 77, koordinator ved Løgumkloster Kirkes besøgsvenner.

Kirsten Christensen: 22 34 44 78,
koordinator ved Løgumkloster Kirkes besøgsvenner.

Menighedsplejen

Besøgstjeneste

Er for alle, der føler sig ensomme, eller som har brug for en besøgsven at tale med. Besøgsvennen kommer på besøg hver 14. dag, hvor hun/han er klar til samtale, går en tur, følges ad til et kirkeligt arrangement, læse avis, synge m.m. Kontakt Kirsten Louise Christensen, tlf. 22 34 44 78 eller Gunnar Nørby, tlf. 22 80 04 77

Vågetjenesten

Vågetjenestens formål er at være hos og yde støtte og hjælp til døende i de sidste dage.

Skulle nogen af læserne (m/k) have lyst til at være med i arbejdet, gerne med en tidligere plejefaglig baggrund, kan man henvende sig til sognepræst Sten Haarløv, tlf. 74 74 47 47. Vi kan sagtens være flere i gruppen.

Der er udformet en lille folder om Menighedsplejen, Vågetjenesten og Sorggruppen.

Den ligger forskellige relevante steder i byen.

Sorggruppe

Sorggruppen ved Løgumkloster kirke er en sorggruppe for voksne, som har mistet. Man mødes i konfirmandstuen ved præstegården, nye deltagere er velkomne.

Foldere ligger fremme, bl.a. i kirken og på biblioteket.

Kontakt Reimer Post, tlf. 30 91 45 54 eller sognepræsten, tlf. 74 74 47 47.

I østen stiger solen op

Og det gjorde den sandelig også 2. pinsedags morgen, da vi alle sang salmen kl. ca. 05.02 ude ved Vongshøj. Og efterfølgende så den danse!

Man fortryder ikke, at man er kommet tidligt ud af fjerene sådan en morgen. Som en udtrykte det: "Efter at ringeuret har ringet, bliver det kun bedre"! Det er en stor naturoplevelse at se dagen bryde frem og gå ruten fra Vongshøj via Nr. Løgum kirke og langs

Brede å til Løgumkloster kirke. Hele vejen ledsaget af fuglesang!

Undervejs holdes en lille morgensamling i Nr. Løgum kirke, og kl. 9.00 samles deltagere sædvanligvis til friluftsgudstjeneste ved pilgrimsbrønden nord for Løgumkloster kirke.

Traditionen blev påbegyndt i 2014.

Sten Haarløv

Tilgængelighed i kirken

I Løgumkloster kirke og kloster er det ikke let for folk i kørestol at komme rundt. Vi har ved turistindgangen en rampe, som er ved at være opslidt, endvidere er den også for stejl. Derfor ønsker vi 3 nye ramper for at øge tilgængeligheden. Tanken er nogle pæne ramper i egetræ, der lægger sig op ad interiøret i kirkerummet. Ved indgangen til kirken fra glasgangen, altså Dronningedøren, har vi også problemer, da rampen også her er meget slidt og for stejl.

Regler for ramper er helt klare, der må være max. 5 cm stigning per meter, derfor kommer rampen ved Dronningedøren til at svinge rundt langs væggen mod slottet, også den skal være i egetræ.

Alt dette har vi nu hørt provstiet og Nationalmuseet om, hvordan dette kan lade sig gøre og har fået at vide, at der kommer svar om kort tid.

Så håbet er en arkitekttegnet rampe i egetræ alle de steder, der er tilgængelighedsproblemer i kirken.

Svend Rasmussen

Kong Frederiks IX's klokkespil

Kong Frederiks IX's Klokkespil har 49 klokker støbt i Holland af støberiet Petit & Fritsen, og blev indviet d. 19. august 1973 af Dronning Margrethe II.

Grundet klokkespillets tekniske tilstand er det manuelle spil indstillet indtil videre, mens det automatiske spil fungerer som hidtil. Faste spilletider hverdage: 8:15, 11:45, 15:15, 16:45, 18:15, 21:00.

Søndage: 9:15, 9:50, 15:15, 16:45, 18:15, og 21:00.

Kommende koncerter på klokkespillet:

Find dem på www.facebook.com/Kongfrederik2019

Klokkespillet

1. august – 1. september:

Kl. 8:15 Se nu stiger solen
Kl. 11:45 Marken er mejet
Kl. 15:15 Jeg er havren
Kl. 16:45 Sensommervise
Kl. 18:15 Der står et slot i
Vesterled
Kl. 21:00 Vægtervers

1. november – 1. december

Kl. 8:15 Denne er dagen
Kl. 11:45 Det lysner over agres felt
Kl. 15:15 Mørk er november
Kl. 16:45 Regnvejrsdag i november
Kl. 18:15 Dybt hælder året
i sin gang
Kl. 21:00 Nu hviler mark og enge

1. september – 1. oktober:

Kl. 8:15 Gud ske tak og lov
Kl. 11:45 Septembers himmel
er så blå
Kl. 15:15 Den danske sang er en
ung blond pige
Kl. 16:45 Som en rejselysten flåde
Kl. 18:15 Nu er det længe siden
Kl. 21:00 Nocturne
(Sov på min arm)

Lørdag-søndag efterår

Kl. 9:15 Lysets engel går med glans
Kl. 9:45 Lovsynger Herren
Kl. 15:15 Dagen går med raske fjed
Kl. 16:45 O kristelighed
Kl. 18:15 Du Herre Krist
Kl. 21:00 Den lyse dag forgangen er

1. oktober – 1. november:

Kl. 8:15 Den signede dag
Kl. 11:45 Du gav mig, o Herre
Kl. 15:15 Vi pløjed og vi såede
Kl. 16:45 Nu falmer skoven
Kl. 18:15 Sig nærmer tiden
Kl. 21:00 Tunge mørke natteskyer

Filmaftener

Den 3. november
MÆLKEKRIGEN
NB! kl. 18.45

Menighedsrådet byder på TAPAS-ANRETNING OG FILM den 3. november i Den Gamle Biograf.

Vi vil fejre åbningen af den ny sæson og biografens nye facadelook og indretning med visning af den prisbelønnede islandske film: MÆLKEKRIGEN (2019).

Biografen slår dørene op kl. 18.45 til tapas og film, og der kan købes drikkevarer. Efter et kort oplæg går filmen over lærredet kl. ca. 19.30.

Entre: 50,- (film) og 100 kr. (film og tapas).

Vi satser på en hyggelig og indholdsrig aften!

Kort omtale:

Et socialrealistisk drama! Den nye islandske film Mælkekrigen (2019) af instruktøren Grímur Hákonarson skildrer, hvordan man bedst som landligt lokalsamfund forhindrer affolkning og butiksdød.

Hovedpersonen er en sorgramt hverdagsheltindes kamp

mod den lokale andelsforening. Den fortæller med lune, humor og følsomhed om islændinges berettigede frygt for en globalisering, der udglatter markeder og tromler mennesker ned.

Fotograf Mart Taniel indfanger det betagende og ofte voldsomme islandske landskab i smukke billeder – og billederne skaber en meget sigende kontrast til hverdagslivet på gården. Mælkekrigen er blevet kaldt en ny klassiker.

Se også udførligere omtale i Kirkebladet 33.

Menighedsrådet

Griseavleren Ernst (Jesper Christensen) fejrer guldbryllup med konen Louise (Karen-Lise Mynster), men under festen falder skeletter ud af skabene.

Foto: Rolf Konow.

Den 10. november

kl. 19.30

LILLE SOMMERFUGL

Den danske film Lille Sommerfugl (2020) er en dramakomedie skrevet og instrueret Søren Kragh-Jacobsen.

Landmanden Ernst og hustruen Louise skal holde guldbryllup i det lokale forsamlingshus med dansktop musik og kinddans.

Men som festlighederne udvikler sig, kommer flere familiehemmeligheder frem, og Ernst gemmer på den allerstørste. Familien sættes derfor over for den ultimative prøvelse.

Søren Kragh-Jacobsen er blandt dansk films helt store instruktører i forskellige genrer. Han har tidligere stået bag familiefilmen Gummi Tarzan, dogme-filmen Mifunes sidste sang og thrilleren I lossens time.

Lille Sommerfugl vil tillige indeholde en række nye sange skrevet af Kragh-Jacobsen, der tidligere har stået bag sanghittet 'Mona, Mona, Mona' fra 1975.

I hovedrollen ses Jesper Christensen, som netop samarbejdede med instruktøren for 42 år siden, da de lavede Vil du se min smukke navle?

Menighedsrådet

LILLE SOMMERFUGL

Bibelmeditation

Den sidste torsdag i hver måned kl. 19.30-20.30
i Kapitelsalen, Løgumkloster Kirke.

I 2021:

26. august, 30. september,
28. oktober, 25. november

Stine Munch, præst ved
Vor Frue Kirke, Køben-
havn, skriver om Lectio di-
vina:

”Det betyder guddomme-
lig læsning eller åndelig
læsning. Det er en måde at
beskæftige sig med Bibe-
len på, hvor du lytter efter
Guds personlige ord til dig.
Traditionen stammer til-
bage fra det gamle Israel,
fra jødernes meditation.
De læste teksten højt, gen-
tagende, så de fik Guds
ord ind i både krop og for-
stand.

De lyttede ikke blot med
de ydre ører, men også på
dybere niveauer.

De kristne videreførte
denne tradition, og i klo-
stervæsenet kaldes den
altså lectio divina. Lectio
divina er funderet i den
faste tro på, at når vi åbner
Bibelen, møder vi den le-
vende Gud. Det er en me-
tode til at søge efter
Bibelens ord som en vej til
at åbne os selv for Gud og
høre hans levende ord til
os.”

Meditationerne ledes på
skift af udvalgets deltagere:
LisEmma Søvik og Helle
Skaarup.

Læs mere på
loegumkloster-kirke.dk

Invitation til jubilæumsreception

Tirsdag d. 1. juni 2021 havde kirkegårdsleder Christian Han-
sen 25-års jubilæum som kirkegårdsleder ved Løgumkloster
Kirkegård. Det blev omtalt i sidste kirkeblad, men pga. Co-
ronarestriktionernes forsamlingsforbud kunne menighedsrå-
det ikke melde noget ud om, hvornår Christian skulle fejres.
Det kan vi heldigvis nu!

Søndag d. 1. august 2021 vil der blive afholdt en reception for Christian på Løgumkloster Højskole.

Receptionen finder sted umiddelbart efter højmessens kl. ca.
11.45 på Højskolen.

Alle er velkomne, og vi håber, at rigtig mange har lyst til at
sige tillykke til Christian!

Menighedsrådet

Kirkegårdens grønne mænd

De 3 fastansatte medarbejdere på kirkegården er

- Gartner Leif Andersen, 61 år som er ansat 8, 5 måneder om året, og har været det i 13 sommersæsoner. Leif stammer fra Ellum, og er kendt som en af de lokale. Han har været ved landbruget, Ecco og et privat anlægsgartnerfirma, inden han kom til kirkegården i Løgumkloster.

- Gartner Frank Fløjborg Sørensen 46 år og bor i Møgel-tønder. Han er ansat 9,5 måneder om året, og har været ansat i 17 sommersæsoner. Frank er fra Fyn og uddannet væksthushavsgartner. Frank har desuden været ansat ved Tønder kirkegård i en årrække, inden han kom til kirkegården i Løgumkloster.

- Kirkegårdsleder Christian Hansen 53 år, han er ansat hele året og kunne her den 1. juni i år fejre 25-års jubilæum ved Løgumkloster kirke. Desuden har han

været ved Tønder kirkegård, og et år som gartner i en privat have i Syd England. Han er uddannet anlægsgartner ved Tønder Anlægs gartneri samt har arbejdet der i en periode efter læretid.

De har alle deres faste områder, som de passer, men de hjælpes også ad, hvis dette kræves ved større opgaver, eller hvis én har brug for en ekstra hånd. Nogle af deres faste opgaver er aftagning af gran i foråret, plantning af stedmodre og isbegonie, at

renholde gravstederne og græsklipning. Desuden at klippe hæk, hvilket er ca. 440 meter løvhække, ca. 4,5 km tuja og tax hæk, sprøjtning af kirkegårds-muren samt gravstene mod alger, beskæring af træer og buske og anlæggelse af nye gravsteder. Derudover er der kontorarbejde, som indebærer at lave vedligeholdelsesaftaler og skrive regninger på disse, rådgive folk, kontakte pårørende ved forlængelse eller nedlæggelse af gravsteder og kirkebogsføring over

kirkegården. Sidst på året står den på grandækning, inden kirkegårdsgartnerne går i vinterhi, men hele året er der gravning af grave til begravelse samt urnenedsættelse, desuden er der altid en af dem til stede ved urnenedsættelserne. Vinterhalvåret bruges på reparationer af maskiner og andet vedligehold. Er vi heldige at få en hvid vinter følger sne-rydning også med.

*Christian Hansen/
Anja Ebsen*

GRUNDLOVSFEST 2021

Det blev endnu engang en vellykket og godt besøgt grundlovsfest bag Slottet på plænen. Med udsigt over engen til Højskolen.

Grundloven er jo som bekendt en af forudsætnin-
gerne for debat- og
meningsfrihed i vores land.
Og netop dette, den frie me-
ningsudveksling, er et sær-
kende og lever i bedste
velgående på de danske højs-
koler. Grundlovstaleren,
Andreas Harbsmeier, presse-
og udviklingschef fra Højsko-

lernes Forening, holdt en ak-
tuel tale, hvor han netop
fremhævede betydningen af,
at vore højskoler er sådanne
frirum for meningsudveks-
ling.

Han pegede på, at unge i dag
har en kritisk holdning til
det politiske demokrati, der
er truet af politikeres popu-
laritetsjag, på bl.a. de sociale
medier.

Og at søgningen blandt unge
til højskolerne igen i disse år
er i klar vækst – hvor glæde-
ligt!

Oplivende var det også at
høre Café Ellegaard Trioens
musikalske og humorfyldte
fremførelse af nordiske og
irske sange & viser - ren for-
nøjelse!

Til enhver ordentlig grund-
lovsfest hører selvfølgelig
fællessange, hvilket trioens
på bedste vis ledsagede til.

Også i år stod Lokalrådet,
Højskolen, Refugiet, Handel
& Håndværk og Menigheds-
rådet bag.

Sten Haarløv

BABYSALMESANG

- og hvad deraf kan følge!

Babysalmesang kan noget helt specielt. Både for baby, men også for mor/far. Det er en stund, hvor kun baby og musik er i centrum. Ingen stress og jag. Efter selve musikdelen i kirkerummet tager vi os tid til at hygge sammen i kapitelsalen.

Dorthe Lindholm Olesen fortæller her, hvordan babysalmesang tilbage i 2010 har givet hendes søn en ven for livet.

Tilbage i 2010 begyndte min søn, Lauritz og jeg til babysalmesang i Løgumkloster Kirke.

Vi mødtes en gang ugentlig med andre mødre og babyer og lærte nye sange og salmer, som vi kunne synge både i kirken og hjemme. Undervejs i forløbet blev vi voksne også mere fortrolige med hinanden - og kom blandt andet i snak om, hvilken pasning, vi ville vælge når barslen var slut.

På den måde endte en anden lille fyr ved navn Theodor med at blive passet samme sted som Lauritz - og de har været uadskillelige lige siden. Og det endda selv om Theodor senere med sin familie er flyttet til Skjern.

Så mød op til babysalmesang. Her får man både salmesang i smukke omgivelser - og hvis man er heldig - verdens bedste ven.

Maj-Britt Uhd Hansen

Nyt hold

Der kommer et nyt hold babysalmesang igen i efteråret. Første gang vil være torsdag den 26. august. Hvis det kunne være noget for dig, så hold endelig ikke igen med at tilmelde dig.

Har du spørgsmål om babysalmesang, så kan jeg kontaktes på tlf. 22459910 eller skriv en mail til locusdeibabysalmesang@gmail.com.

Vi ses i kirken
– jeg glæder mig!

Maj-Britt

Udstillinger i Dormitoriet

Indsigt og udsyn fra et kirkerum

På tværs af fag har Løgumkloster Højskoles elever samarbejdet om at skabe en serie grafiske værker, der kan ses i Dormitoriet fra d. 11. september 2021.

Med udgangspunkt i Klosterkirkens arkitektoniske rum, stedets historie samt de refleksionsrum, kirken og troen tilbyder, har eleverne via oplæg, samtale, skrive- og tegneøvelser visuelt forsøgt at indkredse de mulig-

hedsrum, der er opstået på trods - eller i kraft af de oplevelser, der har præget vores liv det forgangne år. Værkerne handler om indsigt og udsyn fra både fysiske såvel som eksistentielle rum.

Om efterårets udstilling i Dormitoriet
Tønder Kulturuge 2021 har overskriften "Kultur på trods" og lægger op til en gentænkning af kulturelle arrangementer på tværs af

foreninger, institutioner og kunstnere i Tønder Kommune.

I kirken har vi fulgt denne opfordring – eller snarere givet stafetten videre til Anja Kjølby og højskolens kommende elevhold. Dormitoriet vil således fra d. 11. september til medio oktober fyldes af værker skabt af elever fra Løgumkloster Højskole.

LisEmma Søvik

Årets konfirmander

Fotograf: Jane Rahbek Ohlsen

Årsmøde Samvirkende Menighedspleje

Der blev afholdt årsmøde 15.05.2021.

Der var ca. 75 deltagere på Brogården ved Middelfart. Årsmødet blev gennemført under Corona restriktioner.

Formanden indledte med et afrikansk ordsprog:

"Selv en dåre kan tælle æblerne på et træ, men der skal en vismand til at tælle træerne i et æble"

Han kom med nogle betragtninger og brugte det, som en rød tråd gennem dagen

Hovedindlægget blev holdt af sogne-/arresthuspræst Anette Ejsing, Holstebro. Emnet var "Bæredygtige Fællesskaber".

Hun gik utraditionelt til emnet, i det hun talte om bæredygtigt fællesskab mellem den enkelte og Gud.

Hun tog udgangspunkt i Jakob i Det Gamle Testa-

mente - Jakobs drøm (stigen op til Himlen) - forelskelse - i tjeneste hos Laban.

Vi blev ført igennem teksten, og det blev malet frem for os, hvordan Jakobs liv var i de forskellige faser. Der blev bygget relationer til nutiden - om vores liv med Gud.

(undervisninger på fil kan fås hos Gunnar Nørby)

Der blev herefter afholdt generalforsamling i Samvirkende Menighedspleje.

Der kunne undervejs vælges forskellige workshops, 1. Mandefællesskaber 2. Seniorhøjskole 3. Livsfortællinger 4. Repair Café - fix og

brug igen 5. De unge skal vide, at de ikke er alene.

Jeg deltog i nummer 3. Vi hørte om, hvordan de gør det i Hinderup Kirke - der var en entusiastisk person, der var spydspids i denne gren af diakoniarbejdet: Den, der havde lyst til at fortælle, blev interviewet om det, vedkommende gerne ville fortælle fra sit liv.

Det gav en god måde at prøve noget nyt. Nogle er så gået videre og arbejder med at skrive mere om deres eget liv.

*Gunnar Nørby,
Koordinator for
besøgsvenner*

Sangaften

Tirsdag den 7. september kl 19.30 vil vores organist Poul Skjølstrup og vores kirkesanger Maj-Britt Uhd igen afholde en sangaften.

Maj-Britt har i maj afsluttet sin uddannelse som kirkesanger ved Løgumkloster kirkemusikskole, og aftenen vil bl.a indeholde sange og arier fra hendes eksamen. Vi vil synge sammen, og kirken vil også være vært ved kaffe/te og kage i pausen. Aftenen afholdes i Dormitoriet. Vi glæder os til at se jer.

Kransenedlæggelse

søndag den 14. november

Hvert år på den søndag, der ligger nærmest d. 11. november, lægges der en krans ved den store sten i Mindelunden øst for Løgumkloster Kirke.

Det er en skik, der går tilbage til midten af 1920'erne, til minde om våbenstilstandsdagen den 11. november 1918, hvor de fjendtlige handlinger mellem alle de krigsførende parter i Første Verdenskrig standsede kl. 11.

Efter at våbenhvilen var underskrevet indledtes fredsforhandlingerne, der førte frem til Versailles-freden. Dagen markeres fortsat i mange lande, også i Sønderjylland, med kransenedlæggelser ved krigsmindesmærker.

I Løgumkloster ønskede man også at rejse en mindesten, og man valgte at gen-

bruge en sten, som først havde været overligger på en jættestue i Lindet Skov, og siden havde den været mindsten for kejser Wilhelm I.

I den egenskab havde den været placeret ved siden af Fredsegen over for Hotel Stadt Hamburg, i dag Løgumkloster Friskole.

Det tog sin tid at samle midler til at få stenen nyhugget og flyttet til den nye placering øst for kirken, men søndag d. 4. maj 1924 oprandt indvielsesdagen.

Der deltog omkring 350 mennesker i arrangementet. Formanden for komiteen, installatør Hartkopf, foretog indvielsen, hvor han bl.a. omtalte alle de frivillige, der havde hjulpet til ved etableringen af Mindelunden. Arkitekt Stegmann havde udført tegningerne uden at få honorar, forstassistent Kristen Fromsejer fra Plant-

ningsselskabet Sønderjylland havde leveret alle planter gratis, og det var også lokale, der frivilligt havde transporteret materialer.

Hartkopf bad i sin tale kommunalbestyrelsen sørge for, at Lunden bliver et stille og fredlyst sted og ikke en offentlig tumleplads.

Den tyske sangforening sang et par sange, den lokale borgmester Stegmann holdt en tale, og efterfølgende var der kaffebord på Hotel Stadt Hamburg.

Stenen står endnu på sin plads i Mindelunden, og hvert år i november er der kransenedlæggelse. Efter

gudstjenesten går menigheden ud til mindestenen med fanerne fra D.S.K. og De danske Forsvarsbrødre i spidsen for at nedlægge kransen.

Artiklens indhold stammer fra en artikel i Sønderjysk Månedsskrift 3. 2021, som igen bygger på en længere artikel om mindestenen,

”Stenen, der ikke kom tilbage”, skrevet og venligst stillet til rådighed for Sønderjysk Månedsskrift af Ninna Poulsen, Løgumkloster. Den oprindelige artikel står i Historisk Forening for Løgumkloster Kommunes årsskrift år 2000.

Elsemarie Dam-Jensen

LØGUMKLOSTER KIRKE, ADMINISTRATION

Slotsgade 11,
6240 Løgumkloster
Tlf. 74 74 52 40
Mobil 22 17 62 40
locusdei@locusdei.dk
www.loegumkloster-kirke.dk

SOGNEPRÆST (KBF)

Sten Haarløv, Storegade 7
Tlf. 74 74 47 47
Træffes bedst tirsdag - fredag
mellem kl. 9-11
samt efter aftale.
steha@km.dk
Fridag: Mandag

SOGNEPRÆST

Heine Holmgaard
Kirkegade 27, Bedsted
Tlf. 21 77 44 93
heih@km.dk
Fridag: Mandag

KIRKETJENER

Anja H. Ebsen
Tlf. 74 74 52 40
kirketjener@locusdei.dk
Fridag: Mandag
Telefontid:
man-fredag kl. 8.00-15.00

KIRKETJENERAFLØSER KIRKE- & KULTUR MEDARBEJDER

Mette Krabbe
Tlf. 22 23 62 40
kirkur@locusdei.dk
Fridag: Onsdag

ORGANISTER

Poul Skjølstrup Larsen
Tlf. 40 68 21 44
organist@locusdei.dk
Fridag: Mandag

Dennis Christoffer Bang Fick
Tlf. 23 43 31 72
organist@locusdei.dk
Fridag: Tirsdag

KIRKESANGERE

Maj-Britt Uhd Hansen
Tlf.: 22 45 99 10
kirkesanger@locusdei.dk
Fridag: Mandag
Mahara Jacobsen
Tlf.: 27 64 19 92
kirkesanger@locusdei.dk

MENIGHEDSRÅDS- FORMAND

Elsemarie Dam-Jensen
Tlf. 51 21 39 68
elsemariedamjensen@gmail.com

SEKRETÆR

Dorthe Lindholm Olesen
Tlf. 21 66 71 80
gulldhus@gmail.com

KASSERER & KONTAKTPERSON

Kjeld Outzen
Tlf. 22 72 75 54
kontaktperson@locusdei.dk

KIRKEVÆRGE

Jens Søndergaard
Tlf. 40 19 41 26
jens@js-byg.dk

PRÆSTESEKRETÆR

Birgit Rode
Træffes mandag og torsdag
kl. 8.30-12.30
Tlf. 74 75 21 34
bir@km.dk

KIRKEGÅRDSLEDER

Christian Hansen
Mobil 40 84 24 94
kirkegaard@locusdei.com

LØGUMKLOSTER SOGNS MENIGHEDSPLEJE

Se hjemmeside

KOMMUNIKATIONSUDVALG

Sten Haarløv
Svend Egelund Rasmussen
Dorthe Lindholm Olesen
Poul Skjølstrup Larsen
Anja Ebsen (red)

AFTENSANGSASSISTENTER

Maja Schmelling Andersen
Pernille Oltmann

MENIGHEDSRÅDET VED LØGUMKLOSTER KIRKE

Elsemarie Lind Dam-Jensen
Kjeld Outzen
LisEmma Søvik
Helle Skaarup
Svend Egelund Rasmussen
Dorthe Lindholm Olesen
Ida Marie Krogh Skau
Sten Haarløv (kbf)
Dennis Christoffer Bang Fick
(medarb. repr.)

NORDSCHLESWIGSCHE GEMEINDE

Pastor: Matthias Alpen
Garvergade 14,
6240 Løgumkloster
Tlf. 74 74 33 33
luegumkloster@kirche.dk
www.kirche.dk

FOTOS

Anja Ebsen
Povl Søndergaard
Erik Christensen (forsidefoto)

Gudstjenesteliste

1. august kl. 10.30 – Højmesse

9. søndag efter trinitatis
v. v. Sten Haarløv
Reception for Christian Hansen på
Højskolen

8. august kl. 10.30 – Højmesse

10. søndag efter trinitatis
v. Heine Holmgaard

15. august kl. 9.00 –

**Morgengudstjeneste
m. altergang**

11. søndag efter trinitatis
v. Heine Holmgaard

**22. august kl. 14.00
Gudstjeneste**

12. søndag efter trinitatis
v. Ian Ørtenblad

29. august kl. 9.00

**Morgengudstjeneste
m. altergang**

13. søndag efter trinitatis
v. Heine Holmgaard

4. september kl. 10.00

Konfirmation

Deutsche Schule Lügumkloster.
v. Matthias Alpen

5. september kl. 10.30

Højmesse

14. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv
Kirkekaffe

5. september kl. 14.00

Tysk gudstjeneste

Goldene Konfirmation
v. Matthias Alpen

12. september kl. 10.30

Højmesse

15. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

19. september kl. 10.30

Højmesse

16. søndag efter trinitatis
v. Heine Holmgaard

26. september kl. 10.30

Højmesse

17. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

3. oktober kl. 10.30

Høstgudstjeneste

18. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv
Kirkefrokost

3. oktober kl. 14.00

**Tysk gudstjeneste
– Erntedank**

v. Matthias Alpen

10. oktober kl. 10.30

Højmesse

19. søndag efter trinitatis
v. Heine Holmgaard

12. oktober

Børne- og familiegudstjeneste

17. oktober kl. 10.30

Højmesse

20. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

24. oktober kl. 10.30

Højmesse

21. søndag efter trinitatis
v. Heine Holmgaard

31. oktober kl. 10.30

Højmesse

22. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

7. november kl. 10.30

Højmesse

Allehelgensdag
v. Sten Haarløv
Kirkekaffe

7. november kl. 14.00

Tysk gudstjeneste

Ewigkeitssonntag
v. Matthias Alpen

14. november kl. 10.30

Højmesse

– Våbenstilstandsdagen

24. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

16. november

Børne- og familiegudstjeneste

21. november kl. 10.30

Højmesse

Sidste søndag i kirkeåret
v. Heine Holmgaard

28. november kl. 10.30

Højmesse

1. søndag i advent
v. Sten Haarløv
Det nye kirkeår fejres med
vin i Glasgangen

Kalender

Se omtale inde i bladet

Frem til ultimo august
Udstilling i Dormitoriet

Søndag den 1. august efter højmess
Jubilæumsreception for Christian Hansen

Torsdag den 26. august kl. 10.00
og otte uger frem. Babysalmesang

Torsdag den 2. september kl. 19.30
Koncert

Lørdag den 4. september kl. 10.00
Konfirmation Den Tyske skole

Tirsdag den 7. september kl. 19.30
Sangaften

Fra den 11. september - medio oktober
Udstilling i Dormitoriet

Fredag den 17. september kl. 17.30
Udvidet aftensang

Onsdag den 22. sep. kl 14.00 - 18.00
Pilgrimsvandring

Søndag den 26. september kl. 15.00
Koncert

Torsdag den 29. september kl. 19.30
Klosteraften i Dormitoriet

Søndag den 10. oktober kl. 16.00
Koncert

Tirsdag den 12. oktober
Børne- og familiegudstjeneste

Torsdag den 14. oktober kl. 20.00
Koncert

Onsdag den 26. oktober kl. 19.30
Klosteraften i Dormitoriet

Torsdag den 28. oktober kl. 19.30
Koncert

Lørdag den 30. oktober kl. 15.00
Koncert

Onsdag den 3. november kl. 18.45
Filmaften i Den Gamle Biograf

Onsdag den 10. november kl. 19.30
Filmaften inkl. tapas i Den Gamle Biograf

Søndag den 14. november
Kransenedlæggelse ved mindelunden

Tirsdag den 16. november
Børne- og familiegudstjeneste

Bibelmeditation i Kapitelsalen
Den sidste torsdag i hver måned kl. 19.30-20.30

Se kalender på www.loegumkloster-kirke.dk

Løgumkloster kirke
er også på Facebook

www.loegumkloster-kirke.dk

**Aftensang alle
hverdage kl. 17.30
- onsdag med altergang**

